

احتمال توقف افزایش ظرفیت پزشکی

حجت‌الاسلام عبدالحسین خسرویپناه،دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از بازنگری مصوبه افزایش ظرفیت پذیرش در رشته پزشکی توسط این شورا خبر داد وگفت: باتوجه به این‌که بودجه این افزایش ظرفیت توسط سازمان برنامه و بودجه محقق نشد، ممکن است اجرای مصوبه برای مدتی متوقف شود. ایسنا

مشکلی برای بیماران دیالیزی نیست

محمدرضا ظفرقندی، وزیر بهداشت گفت: موضوع بیماران دیالیزی همان زمان توسط قوه قضاییه و وزارت بهداشت بررسی شد ومسئولان فنی آن شرکت رکنار شدند وپرونده در حال پیگیری است. اما با اطمینان می‌گویم که از آن زمان تا امروز مشکلی در این زمینه برای بیماران دیالیزی وجود ندارند. جام جم

رد مقالات علمی ایرانیان به دلیل تحریم

علیرضا رهایی، رئیس دانشگاه صنعتی امیرکبیر گفت: اخیرا به دلیل تحریم‌ها و مشکلات مختلف، دانشگاه‌ها دچار چالش‌هایی شده‌اند. فرآیندهای داوری طولانی و عدم پذیرش مقالات ایرانیان بدون دلایل علمی و رد سریع (fast reject) مقالات از سوی مجلات می‌تواند در نشر پرونده‌های علمی کشور تأثیر بگذارد. ایلنا

زخم پرستارنماها بر بال فرشتگان

معضل کمبود نیروی پرستاری در کشور تا جایی پیش رفته که برخی از بیمارستان‌های خصوصی دست به دامن نیروهای غیرمتخصص این حوزه شده‌اند

چالش‌ها و معضلات جامعه پرستاری خود را به شکل‌های مختلفی نشان می‌دهد؛ از قانون تعریف‌گذاری که چند سالی است روی زمین مانده تا اضافه‌کاری‌های اجباری با آن مبلغ ناچیز ۲۵ هزار تومان گرفته و معضل همیشگی کمبود نیروی متخصص در این حوزه؛ چالش‌های مختلفی که سالیان سال است این قشر با آن مواجه

تهمینہ سبحانی‌شاد گروه‌جامعه

است. در این سال‌ها مهاجرت پرستاران هم بیش از پیش کمبود نیرو در این قسمت را نمایان می‌کند. البته احمد نجابتیان، رئیس کل سازمان نظام پرستاری اعلام کرد که هم کمبود پرستار داریم و هم پرستار بیگارا حالا موضوع کمبود نیروی پرستاری تا جایی پیش رفته که برخی از بیمارستان‌های خصوصی دست به دامن

مسأله نیروی متخصص از آن دست موضوعات مهمی است که نه تنها در قشر پزشکی و پرستاری اهمیت پیدا می‌کند بلکه در همه جوانب، توجه به آن حائز اهمیت است. استفاده از نیروهای غیرمتخصص پرستاری هم تهدیدی جدی در نظام سلامت کشور و به نوعی بازی کردن با جان مردم و بیماران محسوب می‌شود.

استانداردهایی که رعایت نمی‌شود!

با این‌که استاندارد جهانی استخدام پرستاران در مراکز درمانی ۲/۵ پرستار به ازای هر تخت بیمارستانی است و با توجه به این‌که تعداد پرستاران به ازای جمعیت و هر تخت بیمارستانی سنجیده می‌شود باید به طور میانگین ۱/۸ پرستار و ۰/۷ نفر کمک پرستار در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی باشند. این در حالی است که در حال حاضر به طور متوسط کمتر از یک پرستار به ازای هر تخت بیمارستانی داریم. البته ماه پیش بود که سازمان نظام پرستاری در تلاش بود تا سازمان امور اداری و استخدامی را مجاب کند که نگاهی واقع بینانه به حوزه پرستاری داشته باشند و استاندارد ۱/۸ پرستار به ازای هر تخت بیمارستانی را بپذیرند. البته ماجرا به همین جا ختم نمی‌شود چراکه در چنین شرایطی و با افتتاح مراکز درمانی و بیمارستان‌های تازه نفس، عمق چالش کمبود نیروی پرستار از نوع متخصص اش، می‌تواند جدی‌تر هم شود. البته ما در کنار به کارگیری نیروهای غیرمتخصص، شاهد برخی از مراکز غیرمجاز مراقبت از بیمار و ورود شرکت‌های خدماتی به این حوزه تخصصی هستیم چراکه نجابتیان عنوان کرده در حوزه مراقبت‌های پرستاری در منزل نیاز نظارتی نیست و وزارت بهداشت امکان نظارت بر این خدمات را ندارد. حالا سؤال اینجاست در چنین وضعیتی که از کمبود پرستار رنج می‌بریم، چرا نظارت‌ها به صورت کامل انجام نمی‌شود و اصلا چرا باید شاهد چنین اتفاقاتی باشیم؟

نظارت‌های کم‌رنگ در بیمارستان‌های خصوصی!

مباحث معیشتی پرستاران در کنار اضافه‌کاری‌های اجباری و افزایش ساعت کار آنان و پرداختی اضافه‌کاری‌ها که هنوز همان ۲۵ تا ۳۵ هزار تومان بوده به گونه‌ای که حتی کفاف خستگی و سختی کار آنها را هم نمی‌دهد، شاید همین موضوع هم منجر به این اتفاق جدید و خلاقیت برخی از بیمارستان‌ها برای استخدام نیروهای غیرمتخصص شده است. حسین پورچراغی، کارشناس ارشد پرستاری و دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری در

گفت‌وگو با جام‌جم ضمن تعجب از این مسأله می‌گوید: «من تأسف می‌خورم در قرن ۲۱ یعنی جایی که همه دنیا می‌دانند برای انجام کارها باید از متخصصان استفاده کرد و این فقط منوط به پرستاری نیست. برای این‌که بتوانید در زمان و هزینه صرفه‌جویی کنید و بتوانید بهترین نتیجه را بگیرید باید کار را به کسی واگذار کنید که در این باره آموزش دیده باشد. در بیمارستان‌های خصوصی هم که کمی نظارت‌ها کم‌رنگ‌تر است، شاهد چنین مسائلی هستیم.» البته حسینیعلی شهپاری، رئیس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی با اشاره به کمبود حدود ۱۴۰ تا ۱۸۰ هزار پرستار، عنوان می‌کند: «نمی‌شود با به کارگیری پرستار شرکتی، طرحی و قراردادی مشکل کمبود را حل کنیم زیرا این افراد انگیزه‌ای برای کار کردن در چنین شرایطی ندارند و باید در این خصوصی فکری اساسی شود.» اما قاعدتا به کارگیری نیروهای غیرمتخصص چاره کار نیست!

به کارگیری مجدد پرستاران بازنشسته

بر اساس آمار وزارت بهداشت سالانه ۳۰۰۰ پرستار بازنشسته می‌شوند؛ البته نجابتیان چند روز پیش با اشاره به ترک خدمت پرستاران گفت که سالانه ۱۵۰۰ پرستار ترک خدمت و نزدیک به ۵۰۰ نفر نیز مهاجرت می‌کنند. حالا بماند که بسیاری از پرستاران هم به شغل دوم و سوم هم روی می‌آورند. شاید استفاده از همین افراد بازنشسته و کسانی که ترک کار کردند به این مسأله کمک‌کننده باشد. پورچراغی عمده مسأله کمبود پرستاری را مسائل معیشتی می‌داند و در این خصوص به ما توضیح می‌دهد: «ما در کنار این کمبود،

برش

افزایش قصور پزشکی

در سال‌های اخیر پرونده‌های خطا یا اصطلاحا قصور پزشکی به‌ویژه در حوزه زیبایی به حدی شده است که اگر قرار باشد در این بین شاهد حضور و ورود نیروهای غیرمتخصص هم باشیم، دیگر کار به ناگجای‌آباد می‌کشد. پورچراغی هم بر این باور است که در خصوص جرائم پزشکی همه سیستم درمانی همچون پزشک، سوپروایزر و پرستار مقصرند که در این باره می‌گوید: «زمانی که بیمار

با نیروهای بازنشسته پرستاری هم روبه‌رو هستیم. زمانی که نیاز پرستاران تأمین نشده و نیازشان از طریق کارهای غیردرمانی تأمین می‌شود، همین امر منجر به ترک شغل این افراد می‌شود. اگر در رابطه با مسائل معیشتی پرستاران بازنگری شود، بسیاری از آنهایی که بیگار هستند مجدداً به سیستم درمان بازمی‌گردند چرا که این سیستم با متخصصان تکمیل می‌شود.»

قوانین به کارگیری نیروهای غیرمتخصص پرستاری

یکی از راهکارهای مسئولان نظام سلامت برای رفع چالش کمبود شدید نیروی پرستاری، تحمیل اضافه‌کاری‌های اجباری به پرستاران برای جبران کمبود نیرو است. به عبارت دیگر، دولت به جای افزایش جذب پرستاران، آنان را به انجام اضافه‌کاری‌ها مجبور کرده است تا یک پرستار با اضافه‌کاری، جای خالی دویا چند پرستار را پر کند. اما به کارگیری نیروهای غیرمتخصص در یک سوی دیگر این مسأله خودنمایی می‌کند و سوالی که برای ما پیش می‌آید این است آیا قوانینی در این باره وجود ندارد که بسیاری از بیمارستان‌ها دست به چنین اقدامات عجیب و غریبی می‌زنند؟ چراغی در این مورد به ما می‌گوید: «این موضوع در قوانین پرستاری تحت عنوان صلاحیت‌های پرستاری مطرح شده است. یعنی یک پرستار که برای مراقبت از بیمار آماده می‌شود باید یکسری شایستگی‌ها داشته باشد. حتی برای پرستاری هم که دارای مدرک بوده و فارغ‌التحصیل شده است، مجدداً مورد ارزیابی قرار می‌گیرد که آیا این شایستگی‌ها را

از پرستاری شکایت می‌کند، همه سیستم درمانی همچون پزشک، سوپروایزر و پرستار مقصرند و آن طور نیست که اگر پزشک اشتباهی مرتکب شده باشد، پرستار اعلام به ندانستن کند. آن هم به اندازه سهم خودش باید دیه پرداخت کند. حالا اگر کسی به این امور واقف نباشد، هیچ کدام از این خطاهای احتمالی هم پیدا نمی‌شود.»

موضوع به کارگیری نیروهای متخصص مسأله‌ای جدی است که نیاز به توجه ویژه دستگاه‌های مربوط به این مسأله دارد. شاید بهتر باشد بیمارستان‌های خصوصی که بیشتر در این مسأله سهیم هستند، به فکر ایمن‌سازی ساختمان‌های شان باشند و نیروهای غیر متخصص را رها کنند.

جوابیه

توجه به ظرفیت‌های داخلی برای تأمین منابع

۱ باتوجه‌به بند ۶ سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش‌وپرورش ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، نظام تعلیم و تربیت مکلف به تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی با تأکید بر موارد ذیل است:

۱ بازمهندسی ساختار اداری در کلیه سطوح با رویکردچابک‌سازی،پویاسازی همراه‌باطرفیت‌سازی، فرهنگ‌سازی و بسترسازی برای تقویت مشارکت‌های مردمی و غیردولتی، منطبق بر قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام اداری و آموزش و پرورش؛ به‌ویژه ایجاد زمینه مشارکت معلمان، خانواده‌ها، حوزه‌های علمی، دانشگاه‌ها، مراکز علمی وپژوهشی و سایر نهاد‌های عمومی و دستگاه‌های اجرایی در فرآیند تعلیم و تربیت

۲ رعایت‌اولویت در بودجه‌موردنیاز آموزش‌وپرورش در لایحه بودجه سنواتی به‌منظور تحقق اهداف و مأموریت‌های مندرج در سیاست‌های کلی

۳ بهبود مدیریت منابع و مصارف با هدف ارتقای کیفیت و بهره‌وری نظام آموزش‌وپرورش

از ساخت‌های شش‌گانه سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش است که به توسعه دانش و تربیت در حوزه اقتصادی و متعاقب آن به آینده دانش‌آموزان و اشتغال مولد آنها در آینده کمک شایانی خواهد کرد. برخی از مصادیق این ساخت شامل آموزش همراه با تولید در هنرستان‌ها و تشکیل تعاونی‌های آموزشیگاهی است که بخشی از بحث درآمد‌های اختصاصی مدنظر نگارنده مقاله است.

در این میان نمی‌توان از اهمیت و مهم بودن «تقویت نقش دولت در تأمین منابع مالی آموزش‌وپرورش و افزایش سهم آن از بودجه عمومی دولت» گذشت. این گزینه اهرم مؤثری در پیشبرد اهداف اقتصادی و منابعی وزارت آموزش‌وپرورش است. فرصت‌های ایجاد منابع و افزایش درآمد و اعتبارات امری پسندیده و اصل پذیرفته شده‌است، منوط به آن‌که مکمل و متمم تعلیم و تربیت و اولویت آموزش‌وپرورش کودکان و نوجوانان این سرزمین باشد.

بررسی برخی از قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی که به تأیید شورای نگهبان رسیده است می‌تواند باعث آگاهی و بیشتر روشن شدن مسأله برای نویسنده مقاله و کارشناسان مورد اشاره باشد. قوانین مصوب همچون:

۱ قانون وصول برخی از درآمد‌های دولت؛ مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی

۲ قانون تنظیم بخشی از مقررات دولت؛ مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی

۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش‌وپرورش؛ مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ مجلس شورای اسلامی

۴ قانون هفتم برنامه پیشرفت جمهوری اسلامی ایران؛ مصوب ۱۴۰۳/۰۴/۱۸ مجلس شورای اسلامی

۵ سند تحول بنیادین آموزش‌وپرورش؛ تصویب نهایی ۱۳۹۰/۰۷/۰۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی

در خاتمه ضمن احترام به نقدهای سازنده، انتظار می‌رود همه کارشناسان ودلسوزان نظام‌تعلیم‌وتربیت دیدگاه‌های سازنده و راهکارهای عملیاتی در ارتقای شاخص‌های آموزشی و پرورشی در ابعاد مختلف را ارائه کنند.

حق با شماست

پيامك: ۰۰۰۱۱۲۳۰- تلفن گویا: ۰۴۴۴۰۲۳۰-۰۲۱

حقوق-کارگران علوی از تهران

یک کارگر با این حقوق و مزایا چگونه از پس هزینه‌های سنگین خود و خانواده‌اش برپیاید؟ مگر مسئولان از گرانی‌ها خبر ندارند؟ بهتر است در پرداخت حقوق و دستمزد بازنگری اساسی شود.

کارتن خواب-رسیدگی یزیدی از تهران

هوای کشور دیگر سرد شده و امیدوارم شهرداری تمام شهرها فکری به حال کارتن خواب‌ها کنند تا این افراد در شب‌های سرد سرپناه داشته باشند.

وام مسکن-افزایش مودودی از تهران

وام ازدواج با وام مسکن به یک اندازه شده است، چرا مبلغ وام مسکن با سود ۴ درصد افزایشی چند برابری پیدا نمی‌کند؟ چگونه یک جوان یا افراد فاقد مسکن خانه بخرند؟

بورس-ضرر عاملی از تهران

وزیر محترم اقتصاد حرف از حمایت بازار بورس زده بود، ولی وضعیت این بازار افتضاح است و سهامداران غرق ضرر هستند. وزیر محترم اقتصاد لطفا در این خصوص پاسخگوی مردم باشید.

مخابرات-قبض فخری از تهران

شرکت مخابرات هر ۲۰ روز برای مشترکان تلفن ثابت قبض صادر می‌کند. بهتر است این شرکت کمی شفاف‌تر عمل کند تا مشترکان هم رضایت کامل داشته باشند.